

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 236 2444, faksas (8 5) 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai 2023-04- Nr.
I 2023-03-27 Nr. (1.27Mr) 2T-318

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (TAIS NR. 23-4484 IR NR. 23-4485)

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija įvertino Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 2, 17, 23, 57, 59, 60, 64, 68, 69 straipsnių ir keturioliktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir, pritardama Projekto tikslams, teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Siekiant užtikrinti, kad Projektu siūlomas teisinis reguliavimas neprieštarautų Lietuvos įsipareigojimams pagal Pasaulio prekybos organizacijos Bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis (GATS), bei išvengti galimo skirtingo Projekto nuostatų aiškinimo, siūlytina:

1.1. Projekte nustatyti, kad, kaip nurodoma Aiškinamajame rašte, Projektu keičiamo Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo (toliau – AĮ) nuostatos niekaip neriboja teisinių paslaugų, kurios nėra išskirtinai priskirtos tik advokatams ar teisininkams, turintiems teisininko profesinį vardą, teikimo (pvz., teisinių konsultacijų teikimo, teisinę reikšmę turinčių dokumentų rengimo ir kt.), ir kad šias paslaugas gali teikti ir asmenys, taip pat ir trečiųjų šalių teisininkai, kurie neturi advokato ar teisininko profesinio vardo.

1.2. Tikslinti Projektu keičiamo AĮ 73 straipsnio pavadinimą, jį išdėstant tuo pačiu principu kaip AĮ 64 straipsnio pavadinimas: „73 straipsnis. Trečiosios šalies teisininko teisės teikti teisinės paslaugas Lietuvoje trečiosios valstybės kompetentingos institucijos suteiktu teisininko profesiniu vardu įgijimo sąlygos“.

2. Siekiant suteikti galimybę visų trečiųjų valstybių teisininkams, turintiems teisininko profesinį vardą ir aktyviai dirbantiems žmogaus teisių gynybos srityje, teikti Lietuvoje AĮ keturioliktame skirsnyje nurodytas teisinės paslaugas, siūlytina nustatyti, kad Lietuvos advokatūra turi teisę kreiptis į Valstybės saugumo departamentą su prašymu pateikti informaciją apie trečiosios šalies teisininką ir, atsižvelgusi į Valstybės saugumo departamento pateiktą informaciją, turi teisę įregistruoti Trečiųjų šalių teisininkų registre trečiosios šalies teisininką, net ir esant keičiamo Advokatūros įstatymo 73 straipsnio 2 dalies 1 ir (ar) 2 punktuose nurodytų pagrindų. Panašų teisinį

reguliavimą siūlytina nustatyti ir dėl trečiųjų šalių teisininkų, kurie neteko teisininko profesinio vardo (AĮ 76 straipsnis). Atkreipiame dėmesį, kad iš AĮ 76 straipsnio 6 dalies formuluotės nėra aišku, ar 73 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktai būtų taikomi trečiųjų šalių teisininkams, kurie neteko teisininko profesinio vardo (76 straipsnio 6 dalyje teikiama nuoroda į 73 straipsnio 2 dalies 5 punktą, kurio Projekte nėra).

3. Atsižvelgdami į Jungtinių Tautų Chartijos ir 1998 m. Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto nuostatas, į tai, kad nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai sukelia individualią teisinę atsakomybę, kad diplomatinių santykių „apribojimo“ sąvoka nėra apibrėžta 1961 m. Vienos konvencijoje dėl diplomatinių santykių ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, taip pat į tai, kad atitinkamus sprendimus gali priimti ne tik Lietuvos ir Europos Sąjungos, bet ir kitos tarptautinės institucijos, siūlome tikslinti 73 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų, kitų tarptautinių organizacijų ar institucijų, kurių narė yra arba kuriose dalyvauja Lietuvos Respublika, kompetentingos institucijos trečiąją šalį, kurioje trečiosios šalies teisininkui suteiktas teisininko profesinis vardas, yra pripažinusios vykdančia agresiją ir (ar) genocidą, keliančia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, arba jei Lietuvos Respublika su ja yra nutraukusi diplomatinius santykius;“.

4. Siūlome svarstyti galimybę, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo (ir 2023 m. balandžio 15 d. įsigaliosiančio 2023 m. kovo 30 d. įstatymu Nr. XIV-1865 priimto jo pakeitimo) nuostatas ir jame apibrėžtų sąvokų turinį, į tai, kad tarptautinės sankcijos ir Lietuvos Respublikos ribojamosios priemonės gali būti taikomos (dažniausiai taikomos) ir fiziniams bei juridiniams asmenims, bei į tai, kad formuluotė „kitos poveikio priemonės“ yra neproporcingai plati ir teisiškai neapibrėžta, atsisakyti keičiamo AĮ 73 straipsnio 2 dalies 2 punkto nuostatos „arba jai yra taikomos Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos arba Lietuvos Respublikos sankcijos, embargas arba kitos poveikio priemonės“. Kartu siūlome papildyti keičiamo AĮ 73 straipsnio 2 dalį atitinkamu punktu dėl trečiosios šalies teisininkui taikomų tarptautinių sankcijų ir (ar) Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių.

5. Atsižvelgdami į tai, kad keičiamo AĮ 73 straipsnio 2 dalies 1 punkte yra numatyta įvairių teisinių pagrindų, kuriems esant Lietuvos advokatūra atsisako trečiosios šalies teisininką įregistruoti į Trečiųjų šalių teisininkų sąrašą, siūlome keičiamo AĮ 73 straipsnio 8 dalyje aiškiai nustatyti, kuri kompetentinga institucija teikia Lietuvos advokatūrai informaciją apie konkrečius 73 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytus teisinius pagrindus. Užsienio reikalų ministerija pagal kompetenciją turėtų teikti informaciją apie Lietuvos Respublikos diplomatinius santykius su užsienio valstybėmis, taip pat apie Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų, kitų tarptautinių organizacijų ar institucijų, kurių narė yra arba kuriose dalyvauja Lietuvos Respublika, kompetentingų institucijų sprendimus dėl trečiosios šalies pripažinimo vykdančia agresiją ir (ar) genocidą.

6. Siūlome Projektą taip pat teikti derinti Vidaus reikalų ministerijai bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijai.

7. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautines sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose su Baltarusijos Respublika ir su Moldovos Respublika (Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos atitinkamai 1992 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. I-3015 ir 1993 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. I-98). Šiose tarptautinėse sutartyse nustatyta, kad vienos susitariančiosios šalies advokatai kitos susitariančiosios šalies teritorijoje naudojami tokiais pat teisėmis kaip ir šios susitariančiosios šalies advokatai ir turi teisę nekliudomai teikti teisinę pagalbą kitos susitariančiosios šalies piliečiams. Kaip nustatyta Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 11 straipsnyje, įsigaliojusias Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikoje privaloma vykdyti, o jei įsigaliojusi ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokias normas negu Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti teisės aktai, galiojantys šios sutarties sudarymo metu arba įsigalioję po šios sutarties įsigaliojimo, taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties nuostatos.

Užsienio reikalų ministerija pritaria Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 4, 5 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto tikslams ir pastabų dėl šio projekto neturi.

Ministerijos kanclerė

Inga Černiuk

Inga Galdikaitė, tel. + 370 5 236 2415, el. p. inga.galdikaite@urm.lt
Agnė Sakalauskaitė, tel. + 370 5 236 2811, el. p. agne.sakalauskaite@urm.lt
Virginija Vinčiūnienė, tel. + 370 5 236 2525, el. p. virginija.vinciuniene@urm.lt
Rimgaudas Lošys, tel. + 370 706 52853, el. p. rimgaudas.losys@urm.lt
Tauras Diuba, tel. + 370 706 52931, el. p. tauras.diuba@urm.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	LR Užsienio reikalų ministerija 188613242, J. Tumo-Vaižganto 2, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ (TAIS NR. 23-4484 IR NR. 23-4485)
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-04-17 Nr. (7.2.16E)3-2069
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-04-17 Nr. 1T-464
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inga Černiuk, Ministerijos kanclerė, MINISTERIJOS KANCLERIS
Sertifikatas išduotas	INGA ČERNIUK LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-04-17 12:38:49 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-04-17 12:39:09 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-11-12 17:49:18 – 2026-11-11 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, į.k. 188613242 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:11 iki 2024-12-19 09:38:11 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, į.k.188604955 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-09-21 15:31:19 iki 2025-09-20 15:31:19
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-04-17 15:40:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-04-17 15:40:01 Dokumentų valdymo sistema Avilys